

HET GEBED VAN DANIEL

Wat vooraf ging...

- Het 1^e regeringsjaar van Meden & Perzen, Babylonische koningshuis omvergeworpen
- Deze machtswissel is Gods werk naar het profetische woord van Jeremia
- Babylon is gevallen, de 70 jaar ballingschap zijn voorbij! (539 v.Chr.)
- Na de val van Babylon, na 70 jaar zou God zijn volk terugbrengen naar hun land
- Jeremia voorziet de heropbouw van de verwoeste stad en de tempel
- Daniel doet belijdenis en voorbede voor het gehele volk
- Daniel smeekt God het 2e luik van de belofte (de terugkeer & de heropbouw) te volbrengen
- Het gebed en het profetische antwoord, het visioen, vormen één geheel

HET GEBED VAN DANIEL

Profetisch perspectief in Jeremia

- Een nieuw begin, een **NIEUW VERBOND**
  - Een nieuw begin, een **NIEUWE EXODUS**
  - Een nieuw begin, een **IDEAAL KONINGSCHAP**
  - Een nieuw begin, een **PRIESTERVORST**
- Daniël bad om de vervulling van deze beloften; de radicale transformatie van Gods volk
  - Hij zag ernaar uit om het afvallige volk te zien veranderen naar een heilig volk
  - Een volk met een besneden en gewillig hart, voor altijd verzoend met God
  - In hun midden zou God nu waartijk kunnen wonen in een hersteld Jeruzalem
  - De komende vorst is de spilfiguur in het herstel & vervulling van Gods verbondsbeloften
- Deze hoopvolle verwachtingen vormen **ook** de achtergrond van Gods antwoord

HET VISIOEN VAN DANIEL

“Terwijl ik nog sprak en bad en mijn zonde en de zonde van mijn volk Israel beleed, en mijn smeking over de heilige berg mijns Gods uitstortte voor de HERE, mijn God, terwijl ik nog sprak in het gebed, kwam de man Gabriel, die ik tevoren gezien had in het gezicht, in ijle vlucht tot vlak bij mij op de tijd van het avondoffer.

En hij begon mij te onderrichten en sprak met mij en zeide:
Daniel, nu ben ik uitgegaan om u een klaar inzicht te geven.
Bij het begin van uw smeekbede is er een woord uitgegaan, en ik ben gekomen om het u mede te delen, want gij zijt zeer bemind.
Let dus op het woord en sla acht op het gezicht.

(Dan.9:20-23)

HET VISIOEN VAN DANIEL

Het visioen, de nadere verklaring van het decreet

“Bij het begin van uw smeekbede is er een woord (dabar) uitgegaan,
en ik ben gekomen om het u mede te delen, ...

Begrijp dan dit woord (dabar) en krijg inzicht in het visioen”
(vers 23)

- Gabriël verzekerd Daniël dat het decreet tot herstel en heropbouw, uitgegaan is
- Gabriël gaat nu de toedracht van het decreet nader verklaren aan de hand v/h het visioen
- Het visioen van de zeventig zevens is dus **evenredig** aan het woord/decreet
- Het visioen is dus gegeven aan Daniel als een uiteenzetting van Gods ‘herstelplan’
- Aanvang van Daniels gebed → woord uitgegaan → aanvang van de ‘zeventig zevens’

HET VISIOEN VAN DANIEL

Het visioen, de nadere verklaring van het decreet

“Bij het begin van uw smeekbede is er een woord uitgegaan,
en ik ben gekomen om het u mede te delen, ...

Begrijp dan dit woord en krijg inzicht in het visioen
‘Zeventig zevens’ zijn bepaald over uw volk en uw heilige stad”
(vers 23,24A)

- Aanvang van Daniels gebed → woord uitgegaan → aanvang van de ‘zeventig zevens’
- Aanvang ‘zeventig zevens’ → 538/39 v. Chr. ~~→ Letterlijke 70 jaarweken of 490 jaar~~
- Einde zou dan 49 v. Chr. zijn → **Belangrijkste gebeurtenissen vallen buiten tijdsbestek**
- Belangrijkste gebeurtenissen: komst Messias, zijn dood, verwoesting van Jeruzalem

HET VISIOEN VAN DANIEL

Het visioen, de nadere verklaring van het decreet

“Zeventig zevens zijn bepaald over uw volk en uw heilige stad”

Even oprissen:

2 Kronieken 36:20-21

“Ook voerde hij hen die aan het zwaard ontkomen waren, naar Babel,
...totdat **het land zijn sabbatsjaren vergoed gekregen heeft**.
Al de dagen die **het woest lag**, heeft het gerust, om **zeventig jaar**
vol te maken.”

- De 70 jaar dat het volk uit het land verstoten is, heeft een symbolische betekenis
- Het volk had 490 jaar in het land verbleven en het land zijn sabbatsrust niet gegund
- De 70 jarige straf symboliseert de 70 jaar rust die het land niet heeft gekregen
- Oog om oog, tand om tand: de straf moet evenredig zijn aan de misdaad

HET VISIOEN VAN DANIEL

Het visioen, de nadere verklaring van het decreet

“Zeventig zevens zijn bepaald over uw volk en uw heilige stad”

Even oprissen:

2 Kronieken 36:20-21

“Ook voerde hij hen die aan het zwaard ontkomen waren, naar Babel,
...totdat **het land zijn sabbatsjaren vergoed gekregen heeft**.
Al de dagen die **het woest lag**, heeft het gerust, om **zeventig jaar**
vol te maken.”

Het land geen sabbatsrust gunnen was een fundamentele overtreding

- **Sabbatsrust** : erkennen & eren van God de soevereine Schepper, Heerser, verlosser
- De sabbatsrust negeren = de verbondsrelatie met Jahweh verloochenen
- Het land was ZIJN bezit, het verlost volk als ZIJN slaven het rentmeesterschap toevertrouwd
- **Het volk beschouwde het land als hun bezit en zichzelf, heer/meester...god?**

HET VISIOEN VAN DANIEL

Dit rentmeesterschap vindt weerklank in het NT

Hoort een andere gelijkenis. Er was een heer des huizes die een wijngaard plantte, en hij zette er een omheining omheen, groef een persbak daarin en bouwde een toren; en hij verhuurde hem aan landlieden en ging buitenslands.

Toen nu de tijd van de vruchten was genaderd, zond hij zijn slaven naar de landlieden om zijn vruchten te ontvangen.

En de landlieden namen zijn slaven, sloegen de een, doodden de ander en stenigden de derde.

Opnieuw zond hij andere slaven, meer dan de eersten, en zij deden met hen hetzelfde.

Tenslotte nu zond hij tot hen zijn zoon en zei: Zij zullen mijn zoon ontzien.

Toen de landlieden echter de zoon zagen, zeiden zij onder elkaar: Deze is de erfgenaam, komt, laten wij hem doden en zijn erfenis in bezit nemen.

En zij grepen hem, wierpen hem buiten de wijngaard en doodden hem.

Wanneer dan de heer van de wijngaard komt, wat zal hij met die landlieden doen?

Zij zeiden tot Hem: Die kwaden zal hij een kwade dood laten sterven en de wijngaard aan andere landlieden verhuren, die hem de vruchten op hun tijd zullen afgeven.

...Daarom zeg Ik u, dat het koninkrijk van God van u zal worden weggenomen en aan een volk gegeven dat de vruchten ervan opbrengt. (Mt.21:33-43)

HET VISIOEN VAN DANIEL

Het visioen, de nadere verklaring van het decreet

"Zeventig zevens zijn bepaald over uw volk en uw heilige stad"

Even oprissen:

- De 'zeventig zevens' zijn geen herinterpretatie van de profetie van Jeremia
- De vorm van het profetische woord is duidelijk een 'SABBATSTRUCTUUR'

'Zeven zevens' ➡ Jubeljaarcyclus ➡ Jubeljaar

'Zeventig zevens' ➡ 10 cyclussen ➡ 'eeuwige' Jubeljaar

HET VISIOEN VAN DANIEL

“Zeventig zevens zijn bepaald over uw volk en uw heilige stad”

10 jubeljaarcyclussen overspannen de geschiedenis van Gods Koninkrijk:

Begonnen in 538 v.Chr. met het ‘typologisch’ herstel
*onder het **Oude verbond***
van Jeruzalem/ tempel

Tot de voleinding het ‘volmaakt’ herstel
*onder het **Nieuwe verbond***
het Nieuwe Jeruzalem
in het eeuwige jubeljaar/de eeuwige sabbatsrust

HET VISIOEN VAN DANIEL

Het visioen, de nadere verklaring van het decreet

“Zeventig zevens zijn bepaald over uw volk en uw heilige (tempel) stad,
totdat de overtreding (opstandigheid) voleindigd is,
en de maat van de zonde volgemaakt,
totdat de ongerechtigheid (schuld) verzoend is,
en eeuwige gerechtigheid tot stand gebracht,
totdat gezicht en profeet bezegeld is,
en om het allerheiligste te zalven”
(Dan.9:24 mijn vert.)

- Visioen opent met de aankondiging van de doelen die gerealiseerd worden
- **6 bepalingen**, geordend in drie paren, *suggereren een scheppingsmotief*
- 6 werken van God leiden tot het hoogtepunt: de eeuwige sabbatsrust/ eeuwige Jubeljaar

HET VISIOEN VAN DANIEL

1^e aankondiging: Het finale Godsgericht

totdat de overtreding (opstandigheid) voleindigd is,
en de maat van de zonde volgemaakt,

- Een definitief Godsoordeel over 'eeuwenlange' afvalligheid en rebellie van het volk
- Op een bepaald moment zal de zondemaat van Israël onder de wet het **toppunt** bereiken

Maakt ook u de maat van uw vaders vol!
Jeruzalem, Jeruzalem, dat de profeten doodt en hen stenigt die tot u zijn gezonden,
hoe dikwijls heb Ik uw kinderen willen bijeenverzamen,
zoals een hen haar kuikens bijeenverzamelt onder haar vleugels,
en u hebt niet gewild.

Zie, uw huis wordt aan u woest overgelaten.
Want Ik zeg u: u zult Mij van nu aan geenszins zien, totdat u zegt:
'Gezegend Hij die komt in de naam van de Heer'. (Mt.23:32-39)

HET VISIOEN VAN DANIEL

2^e aankondiging: Grondslag van het 'nieuwe' verbond

totdat de ongerechtigheid (schuld) verzoend is,
en eeuwige gerechtigheid tot stand gebracht,

- Als er een definitief eindoordeel komt over de afvalligheid onder het Oude verbond *moet er ook een **nieuw begin** zijn...*
- Deze doelstelling wijst op de zendingsofdracht van de komende Messias, Gods dienaar
- De komende Messias zou volkomen de wet gehoorzamen
- De komende Messias zou zichzelf als schuldoffer stellen voor de zonde van het volk
- De Messias zou leven zoals mensen horen te leven, de dood sterven die mensen verdienen
- Deze 2^e aankondiging vat de profetie van Jesaja aangaande Gods dienaar samen

HET VISIOEN VAN DANIEL

Maar om onze overtredingen werd hij doorboord,
om onze ongerechtigheden verbrijzeld;
de straf die ons de vrede aanbrengt, was op hem, en door zijn striemen is
ons genezing geworden.

Wij allen dwaalden als schapen, wij wendden ons ieder naar zijn eigen weg,
maar de HERE heeft ons aller ongerechtigheid op hem doen neerkomen.

Hij is uit verdrukking en gericht weggenomen, en wie onder zijn tijdgenoten
bedacht, dat hij is afgesneden uit het land der levenden?

Om de overtreding van mijn volk is de plaag op hem geweest.

Maar het behaagde de HERE hem te verbrijzelen. Hij maakte hem ziek.
Wanneer hij zichzelf ten schuldoffer gesteld zal hebben, zal hij nakomelingen
zien en een lang leven hebben en het voornemen des HEREN zal door zijn
hand voortgang hebben.

Om zijn moeitevol lijden zal hij het zien tot verzadiging toe;
door zijn kennis zal mijn knecht, de rechtvaardige, velen rechtvaardig maken,
en hun ongerechtigheden zal hij dragen. (Jes.53:5-11)

HET VISIOEN VAN DANIEL

3^e aankondiging: Vervulling & voleinding van de profetie

totdat gezicht en profeet bezegeld is,
en om het allerheiligste te zalven"

- De verzoening van de schuld en de gerechtigheid die tot stand komt,
vormen de solide basis voor **de voleinding en vervulling van al Gods beloften...**
- Wat de profeten van verre aanschouwd hebben zal **nu** realiteit worden
- De **eeuwige behoudenis** in 'Jezus Christus'

"Over deze behoudenis hebben profeten onderzocht en nagevorst
die van de voor u bestemde genade geprofeteerd hebben,
terwijl zij navorsten welke of wat voor tijd de Geest van Christus die in hen
was, aanduidde, toen Hij tevoren getuigde van het lijden dat over Christus
zou komen en van de heerlijkheden daarna." (1Pt.1:10-11)

3^e aankondiging: Vervulling & voleinding van de profetie

totdat gezicht en profeet bezegeld is,
en om het allerheiligste te zalven"

- Wat de profeten van verre aanschouwd hebben, zal **nu** realiteit worden

"Meent niet dat Ik ben gekomen om de wet of de profeten op te heffen;
Ik ben niet gekomen om op te heffen, maar om te vervullen.
Want voorwaar, Ik zeg u: totdat de hemel en de aarde voorbijgaan,
zal niet een jota of een tittel van de wet voorbijgaan totdat alles is gebeurd."
(Mt.5:17-18)

3^e aankondiging: Vervulling & voleinding van de profetie

totdat gezicht en profeet bezegeld is,
en om het allerheiligste te zalven"

- Wat de profeten van verre aanschouwd hebben, zal **nu** realiteit worden
- De oprichting van de 'niet met mensenhanden gemaakte' eindtijdtempel/tempelstad

"Jezus antwoordde en zei tot hen:
Breekt dit tempelhuis af en in drie dagen zal Ik het oprichten.
De Joden zeiden dan: In zesenzeventig jaar is dit tempelhuis gebouwd,
en U zult het in drie dagen oprichten?
Maar Hij sprak over het tempelhuis van zijn lichaam."
(Jh.2:19-22)

3^e aankondiging: Vervulling & voleinding van de profetie

totdat gezicht en profeet bezegeld is,
en om het allerheiligste te zalven"

- De oprichting van de 'niet met mensenhanden gemaakte' eindtijdtempel/tempelstad

"Want door Hem hebben wij beiden in een Geest de toegang tot de Vader.
...u bent medeburgers van de heiligen en huisgenoten van God,
opgebouwd op het fundament van de apostelen en profeten,
terwijl Jezus Christus Zelf hoeksteen is, in Wie het hele gebouw,
goed samengevoegd, opgroeit tot een heilige tempel in de Heer;
in Wie ook u mee opgebouwd wordt
tot een woonplaats van God in de Geest."

“(Ef.2:17-22)

3^e aankondiging: Vervulling & voleinding van de profetie

totdat gezicht en profeet bezegeld is,
en om het allerheiligste te zalven"

- De oprichting van de 'niet met mensenhanden gemaakte' eindtijdtempel/tempelstad

"maar u bent genaderd tot de berg Sion;
en tot de stad van de levende God, het hemelse Jeruzalem;
en tot tienduizenden van engelen, de algemene vergadering;
en tot de gemeente van de eerstgeborenen,
die in de hemelen staan opgeschreven,
en tot God, de Rechter van allen;
en tot de geesten van de tot volmaaktheid gekomen rechtvaardigen;
en tot Jezus, de middelaar van een nieuw verbond;
en tot het bloed van de besprenkeling, dat beter spreekt dan Abel."

(Hb.12:22-24)

HET VISIOEN VAN DANIEL

Het visioen, de nadere verklaring van het decreet**"U moet weten en begrijpen:**

vanaf de tijd dat het woord (dabar) uitgaat
om te laten terugkeren en om Jeruzalem te herbouwen
tot op Messias, de Vorst (nagid),
verstrijken er zeven 'zevens' en tweeënzestig 'zevens'.
Plein en gracht zullen opnieuw gebouwd worden,
maar wel in benauwde tijden.
(Dan.9:25 mijn vert.)

- 2 tijdsperioden worden duidelijk onderscheiden: 'zeven zevens' en 'tweeënzestig zevens'
- Wat na 'zeven zevens' of één jubeljaarcyclus komt, *wordt verklaard in vers 25b*
- De 'zeven zevens' heeft alles te maken met de **voltooide heropbouw** van Jeruzalem
- De 'tweeënzestig zevens' heeft alles te maken met de **komst van 'Messiah Nagid'**
- Zijn komst, zijn verwerping en de gevolgen worden verder verklaard in vers 26 en 27

HET VISIOEN VAN DANIEL

Het visioen, de nadere verklaring van het decreet**"U moet weten en begrijpen:**

vanaf de tijd dat het woord (dabar) uitgaat
om te laten terugkeren en om Jeruzalem te herbouwen
tot op Messias, de Vorst (nagid),
verstrijken er zeven 'zevens' en tweeënzestig 'zevens'.
Plein en gracht zullen opnieuw gebouwd worden,
maar wel in benauwde tijden.
(Dan.9:25 mijn vert.)

Wat Daniel duidelijk moet leren begrijpen:

- 'zeven zevens' of 1 jubeljaarcyclus *vanaf de terugkeer tot de complete wederopbouw*
- **vers 25:** De heropbouw zal zeer moeizaam verlopen onder veel tegenstand (Ezra-Nehemia)
- De wederopbouw is een hoogtepunt, maar **niet het definitieve herstel**
- De daaropvolgende 62 'zevens' ~~→~~ 'Sjalom' **→** **benauwde tijden**
- **Het herstel van Jeruzalem gaat niet gepaard met de komst van 'Messiah'**